

Spust Božičkov z Lisce

Največ Božičkov na kupu pri nas boste verjetno 26. decembra srečali na Lisci ali med spustom z nje – Na Lisco vodi več poti – Raj za gorske kolesarje, zmajarje in jadralne padalce

Tokrat vas vabimo na Lisco. Ste vedeli, da se v dneh okrog božiča s te najbolj priljubljene planinske točke v Posavju že celo desetletje spuščajo čisto pravi Božički? Da, prav ste prebrali. In ne le to, tudi zelo hitri so, saj se z Lisce poženejo s kolesi. Če bi si jih radi ogledali, morate v letošnjem koledarju obkrožiti 26. december, dogodek pa se običajno začne med 11. in 12. uro. Tudi njihov letošnji spust z Lisce bo brez dvoma paša za oči, seveda pa se jim lahko tudi pridružite, le na primerno (gorsko) kolo in obvezen Božičkov kostum ne smete pozabiti.

Spust Božičkov z Lisce utegne odprtih ust pustiti tiste, ki verjamejo, da se ta dobri decembrski mož k nam pripelje s sanmi in v spremstvu jelenčkov, med katerimi ima

posebno mesto Rudolf. 26. decembra namreč utegneta tu ugledati nekoliko drugačno odpravo, ki jo običajno sestavlja okrog 50 Božičkov na kolesih. Gre za klubski dogodek, ki se ga večinoma udeležujejo domači kolesarji. Običajno se začnejo na dan po božiču okrog 9. ure zbirati na Orešju nad Sevnico, iz doline pa se nato povzpnejo do Tončkovega doma na Lisci. Tam jih pričaka kaj dobrega za pod zob, nato pa se vesela družina preobleče v Božičke in s kolesi spusti v dolino.

»Spust je hiter in kratek, tako da običajno traja okrog pol ure,« opisuje **Domen Malus**, predsednik Kolesarskega društva Sevnica. Kot dodaja, je cilj dogodka druženje kolesarjev in kolesark, ki se po spustu največkrat nadaljuje s piknikom v taborniškem domu v Sevnici. Še več kot Božičkov na

kolesih pa je na ta dan po njegovih besedah na Lisci pohodnikov, ki si pridejo ogledat zanimivi dogodek ali pa si okrepiti telo in duha.

Ste že kdaj pohajkovali po Lisci? Njen vrh je 947 metrov nad morjem, tik pod njim pa kar dve planinski koči – Tončkov dom in Jurkova koča. Tu naj omenimo, da je Jurkova koča, prvo kočo na Lisci, zgradil nadučitelj Blaž Jurko z Razborja že leta 1902. To je bila peta koča v lasti Slovenskega planinskega društva. Požgana je bila v letu pred koncem druge svetovne vojne in že leta 1948 so jo planinci na novo zgradili ter leta 1972 temeljito obnovili. Veliko prenovo je doživela tudi ob svoji stoletnici, leta 2002.

Nadvse priljubljen je tudi mlajši Tončkov dom, sicer pa se z vrha Lisce odpira čudovit razgled na Posavsko in Zasavsko hribovje z

najvišjim Kumom ter na del Dolenjske, kjer se lepo vidijo Gorjanci, neverjeten je tudi pogled na daljno Notranjsko, kjer nad prostranimi gozdovi izstopa Snežnik, vidi pa se tudi Nanos. Ob lepem vremenu je s pogledom mogoče objeti še Julijce s Triglavom, Kamniško-Savinjske Alpe, del Karavank, pa tudi Pohorje, Boč, Donačko goro in celo hrvaško Sljeme.

Na Lisco vodi več poti, nekatere so krajše, druge daljše. Iz Zidanega mosta čez Veliko Kozje in mimo Lovrenca boste do Lisce potrebovali pet ur, prav toliko kot tudi iz Rimskih Toplic mimo Lovrenca. Iz Loke mimo Lovrenca vas do Lisce ločijo tri ure hoje, z Brega čez Razbor dve uri in pol, prav toliko kot iz Sevnice prek Krakovega. Seveda se lahko na Lisco povzpnete tudi iz Sevnice prek Zajčje gore, za kar si rezervirajte tri ure hoje. In če boste že na Lisci, noge pa še ne bodo utrujene, se lahko odpravite še na Veliko Kozje na 993 metrov nadmorske višine, za kar si je treba rezervirati tri dodatne ure, ali na Veliki Javornik na Bohorju na 1023 metrih nadmorske višine, za kar boste potrebovali pet ur.

Ob Lisci planinci najraje obiščejo bližnji Lovrenc, ki je najbolj oblegan v času, ko na njem cveti veliki modri encijan. Naj dodamo še, da je Lisca poleg Velikega Kozjega, Lovrenca in Ješivca eden od vrhov v občini Sevnica, ki jih med Kumom in Bohorjem povezuje Zasavska planinska pot. Za ljubitelje potepanj v naravi so tu na voljo številne pešpoti, na katerih se ponujajo čudoviti razgledi ter kulturne in naravne lepote, združene v tematskih poteh.

Vzpon na Lisco ali sestop z nje številni pohodniki najraje končajo ali začnejo v vasi

■ Polurni spust Božičkov z Lisce

Foto: mtb.si

Krakovo. Tam si je mogoče ogledati tudi posestvo in klet penin Mastnak. V njej zori okoli 50 tisoč steklenic penin, in to kar šestih okusov in dveh blagovnih znamk – Valvasorja in Valentine. Poleg penin pridelujejo tudi cviček in druga sortna vina. A naj vas Mastnakova žlahtna kapljica ne premami preveč, sploh če ste se namenili obiskati še največje naselje na pobočju Lisce.

To je vas Razbor, ki je bila leta 2008 razglasena za najlepšo hribovsko vas v naši državi. Vas je dobila ime po burji in leži na 485 metrih nadmorske višine na grebenu nad slokim ovinkom reke Save in v objemu posavskih vrhov Velikega Kozja, Lovrenca, Kamrce in lepote Lisce. Hribovska vasica je zaradi mogočne cerkve sv. Janeza Krstnika, okoli nje stiskajoče se gruče hiš in lege na koncu dolgega grebena vidna daleč naokoli. Razbor je kot otok sredi meglenega morja, kraj vetra, snežnih zametov, razgleda, jutranje zarje, sončnega zahoda, cvetoče ajde in žužnjanka čebel, so Razborčani zapisali na svoji spletni strani.

Lisca pa ni zanimiva le za pohodnike od blizu in daleč. Navdušuje namreč tudi

gorske kolesarje, zmarjarje in jadrnalne padalce, ki jo zelo radi obiskujejo. Poleg Lisce je med jadralnimi padalci in zmarjarji v Posavju priljubljen tudi Svinjski rt na 497 metrih nadmorske višine. Med jadranjem in letenjem v zraku je mogoče občudovati širen pogled na dolino reke Save, na okoliško hribovje, polja in travnike. Lisca s svojo lego, ugodno klimo in lahko dostopnostjo privablja ljubitelje jadralnega padalstva in zmarjarstva že vse od začetkov 90. let prejšnjega stoletja.

Za najbolj pogumne so na vrhu na voljo tri vzletišča, ki so primerna tako za začetnike kakor tudi za tiste bolj izkušene. Poleg jadralnega padalstva in zmarjarstva postaja v Posavju vse bolj priljubljena adrenalinska aktivnost plezanje po zavarovanih plezalnih poteh (ferate). Tudi v svetu postaja tovrsten šport vse bolj priljubljen in z eno ferato se lahko pohvalijo tudi v Posavju. Nahaja se na Lisci z izhodiščem v Cerju. Ferata je po težavnosti ocenjena z B/C, razen zadnji odsek, ki je ocenjen z D, kar pomeni, da bo v izziv tudi tistim zahtevnejšim plezalcem. Ferata je primerna tudi za tiste, ki se šele prvič spogledujejo s tem športom, saj so posamezni plezalni odseki kratki, vsako steno pa je mogoče obiti tudi peš in nadaljevati na naslednjem odseku, če se nam kakšen del poti zdi prezahteven. Najbolj drznim bo še posebej po godu zadnji, peti odsek, ki je hkrati najbolj izpostavljen, tehnično zahteven in previsen.

Niti Lisca niti Bohor ne bosta pustila ravnodušnih tudi tistih, ki se navdušujejo nad gorskim kolesarstvom in adrenalinskimi spusti v dolino po brezpotju. Številne gozdne poti so namreč kakor nalašč za ljubitelje adrenalinskih izzivov na dveh kolesih. ■

Katja Željan

■ Vrh Lisce je 947 metrov nad morjem, tik pod njim pa kar dve planinski koči.

